

Forslag

til

Lov om tilskud til dræning.

FremSAT den 21. marts 1975 af *landbrugsministeren*.

§ 1. Til dræningsarbejder på landbrugsarealer kan landbrugsministeren i finansåret 1975-76 inden for en beløbsramme på 12 mill. kr. give tilsagn om tilskud af statskassen på 25 pct. af de med arbejdets gennemførelse forbundne omkostninger, bortset fra vederlag for eget arbejde. Tilskud under 1.000 kr. udbetales ikke.

Stk. 2. Det er en betingelse for ydelse af tilskud,

- 1) at arbejdet først påbegyndes, efter at tilsagn om tilskud er givet,
- 2) at arbejdet gennemføres inden udgangen af finansåret 1975-76, og
- 3) at der udelukkende anvendes lerrør eller betonrør ved arbejdet.

Stk. 3. Landbrugsministeren kan gøre undtagelse fra reglen i stk. 2, nr. 2, når særlige forhold taler derfor.

§ 2. Tilskudsbeløbet anvendes som ekstraordinært afdrag på eventuelt til samme arbejde optaget grundforbedringslån efter lov om grundforbedringslån.

Stk. 2. Tilskudsbeløbene medregnes ikke

til den pågældende grundejers skattepligtige indkomst.

§ 3. Landbrugsministeren kan kræve, at tilskud efter denne lov tilbagebetales, såfremt det pågældende areal inden 10 år efter tilskudsudbetalingen overgår til anden anvendelse end jordbrugsmæssig drift.

§ 4. Landbrugsministeren kan fastsætte bestemmelser for projektering af foranstaltningerne, for tilsyn med arbejdernes udførelse samt for udbetaling af tilskudsbeløb, herunder forskudsbeløb.

§ 5. Landbrugsministeren kan bemyndige statens jordlovsudvalg til at træffe afgørelser efter denne lov.

Stk. 2. Statens jordlovsudvalgs afgørelser efter stk. 1 kan påklages til landbrugsministeren. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt ansøgeren.

§ 6. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

§ 7. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

Forslaget må ses som et led i regeringens beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, men er tillige produktionsfremmende.

Ved moderne dræningsarbejder udføres hovedparten af jordarbejdet med gravemaskine, men afretning af grøftebunden, rørlægning og den første dækning af rørene foretages med håndkraft. Sløjfningen foretages også med maskine.

Ud over den direkte beskæftigelse ved arbejdet i marken medfører dræningsarbejder en ret betydelig indirekte beskæftigelse ved fremstilling og transport af ler- og betonrør.

Med hensyn til virkningen på produktionen kan anføres, at det årlige merudbytte ved dræning udgør 5-10 hkg korn pr. ha eller en dertil svarende mængde foderenheder i andre afgrøder.

Siden tilskud til dræning (og anden grundforberedning) blev standset administrativt i 1972, og hjemmelen til at yde tilskud blev ophævet ved den nugældende grundforbedringslov (lov nr. 166 af 29. marts 1974) er dræningsaktiviteten i landbruget faldet stærkt. I femåret 1965-69 blev der i gennemsnit drænet ca. 10.000 ha årligt, men i 1974 har det drænedes areal udgjort under 5.000 ha.

Nedgangen i det drænedes areal har dels medført arbejdsløshed blandt de egentlige dræningsarbejdere (rørlæggere) og dels en betydelig nedgang i beskæftigelsen på teglværker og betonvarefabrikker, der fremstiller ler- og betonrør til dræning.

Den nuværende dræningsaktivitet er også lavere end, hvad der er forsvarligt på længere sigt fra et landbrugsmæssigt synspunkt.

Ifølge en undersøgelse foretaget af Landsudvalget for Planteavl er der et samlet behov for dræning på ca. 525.000 ha eller ca. 18 pct. af det samlede landbrugsareal. Heraf er 245.000 ha omdræninger af tidligere dræninger, 120.000 ha pletdræninger og 160.000 ha nydræninger.

I adskillige af de lande, dansk landbrug må konkurrere med inden for EF, ydes der en meget betydelig statslig støtte til dræning i form af direkte tilskud og/eller lån.

I England ydes der således tilskud på 60 pct. af udgifterne og i Irland på 40-50 pct. tillige med billige lån. I Slesvig-Holsten ydes der tilskud på 40 pct., og der kan optages lån på 50 pct. af udgifterne til en rente på 4-5 pct.

I Holland blev der i 1973 vedtaget en beskæftigelseslov med et tilskud på 25 pct. af udgifterne, og der foreligger nu lovforslag, hvor tilskudsprocenten foreslås sat op til 33 $\frac{1}{3}$ pct.

Efter forslaget genindføres for enkeltmandsdræningsarbejder i finansåret 1975-76 de regler om grundforbedringsstilskud, der gjaldt efter 1970-grundforbedringsloven (lov nr. 126 af 25. marts 1970), som blev ophævet ved den nugældende grundforbedringslov (lov nr. 166 af 29. marts 1974 om grundforbedringslån), der ikke hjemler statsstøtte til grundforbedringsarbejder, men alene fortrinspant for ikke-statslige grundforbedringslån.

Det må antages, at en genindførelse af tilskuddet på 25 pct. af udgifterne til dræningsarbejder vil kunne medføre en udvidelse af det årligt drænedes areal fra de nuværende 5.000 ha til omkring 8.000 ha.

Ved dræning af 1.000 ha medgår der skønsmæssigt 50.000 arbejdstimer ved selve dræningsarbejdet, og hertil kommer ca. 40.000 arbejdstimer ved fremstilling af rør på teglværker m. m.

En stigning i det årligt drænedes areal med 3.000 ha ville således skabe grundlag for yderligere ca. 270.000 arbejdstimer, heraf 150.000 timer ved dræningsarbejdet og 120.000 timer på teglværker m. m.

Bruttoudgiften ved dræningsarbejder udgør ca. 6.000 kr. pr. ha og bruttoudgiften ved dræning af 8.000 ha vil således udgøre ca. 48 mill. kr. Med et statstilskud på 25 pct. af bruttoudgiften vil statens udgift blive 12 mill. kr.

Den foreslåede lov vil kunne administreres ved hjælp af det apparat, der anvendes ved administrationen af loven om grundforbedringslån, og som er baseret på jordbrugskommissionerne og disses tilfornede sagkyndige. Dog findes afgørelserne om bevilling og udbetaling af tilskud at måtte henlægges til statens jordlovsudvalg, uanset at jordbrugskommissionerne træffer afgørelse om godkendelse af fortrinspant for grundforbedringslån. Der ventes ikke herved nogen forøgelse af betydning af administrationsudgiften.

Tilsagnsrammen er efter forslagens § 1, stk. 1, 12 mill. kr. i finansåret 1975-76. En del af beløbet vil først komme til udbetaling i det følgende finansår.